

Secció Andorra

**INFORME ANUAL
DE LA DELEGACIÓ DEL CONSELL GENERAL
A L'APF**

Any 2022

ÍNDEX

I. Introducció	Pàg. 4
II. Conferència de presidents de la Regió Europa 3-5 d'abril, Mònaco.....	Pàg. 5 – 6
Crònica de la Conferència de presidents de la Regió Europa	
III. 47 ^a Sessió anual de l'Assemblea General de l'APF 5-9 juliol, Kigali (Rwanda).....	Pàg. 7 – 11
1. Crònica de la 47ª Sessió de l'Assemblea General de l'APF	
2. Resolucions Adoptades	
2.1. Resolucions adoptades a proposta de la Xarxa de dones parlamentàries	
2.2. Resolucions adoptades a proposta de la Xarxa de joves parlamentaris.....	
2.3. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió Política.....	
2.4. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió de la Cooperació i del Desenvolupament.....	
2.5. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió d'Educació, Comunicació i Afers Culturals.....	
2.6. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió d'Afers Parlamentaris.....	
3. Intervenció del President de la secció andorrana en el Debat General	
IV. 34 ^a Sessió de l'Assemblea Regional Europa de l'APF 23-26 d'octubre, Barcelona.....	Pàg. 12 – 15
1. Introducció	
2. Crònica de la 34ª Sessió de l'Assemblea Regional Europa de l'APF	

- 2.1. Reunió de la Conferència de Presidents de la Regió Europa i de l'Assemblea Regional Europa 2022.....
- 2.2. Intervenció del President de la Secció d'Andorra en el tercer panell del debat general
.....

I. INTRODUCCIÓ

L'Assemblea Parlamentària de la Francofonia té el seu origen a Luxemburg on, l'any 1967, es va constituir l'Associació Internacional de Parlamentaris de Llengua Francesa (AIPLF) que va reunir parlamentaris de 23 seccions procedents dels cinc continents amb l'objectiu principal de defensar la llengua francesa i el seu posicionament.

Trenta anys més tard, concretament al juliol del 1998, i de conformitat amb la “*Charte de la Francophonie*”, document que té com a objectiu reforçar la cooperació i la solidaritat en el món francòfon, l'AIPLF va canviar la seva denominació per la d'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF), denominació amb la qual se la coneix actualment. Amb el transcurs dels anys, aquesta Assemblea ha evolucionat fins a esdevenir un òrgan consultiu de l'Organització Internacional de la Francofonia (OIF), un lloc de debat i intercanvi de la comunitat parlamentària francòfona i una gran xarxa de cooperació interparlamentària que agrupa parlamentaris de 90 seccions (56 seccions membres, 15 seccions associades i 18 seccions observadores).

El Consell General forma part de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) com a secció observadora des de l'any 1983 i com a secció associada des de 1989, essent la primera organització internacional a la que pertany el nostre parlament.

El present informe, elaborat per la delegació andorrana a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF), presenta els treballs realitzats i el resum de les reunions mantingudes en el transcurs de l'any 2022. Durant l'any 2022 la delegació andorrana a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) ha participat a la Conferència de Presidents de la Regió Europa que va tenir lloc a Mònaco del 3 al 5 d'abril del 2022, a la 47ª Sessió anual de l'Assemblea General de l'APF que va tenir lloc a Kigali (Rwanda), del 5 al 9 de juliol del 2022 i a la 34ª Assemblea Regional Europa que es va dur a terme a Barcelona, del 23 al 26 d'octubre del 2022.

II. CONFERÈNCIA DE PRESIDENTS REGIÓ EUROPA

3-5 d'abril, Mònaco

CRÒNICA DE LA CONFERÈNCIA DE PRESIDENTS DE LA REGIÓ EUROPA

La Conferència de Presidents de la Regió Europa, sota la direcció del Sr. Jean-Charles Luperto, encarregat de la missió Europa, s'ha reunit a Mònaco del 3 al 5 d'abril del 2022, a invitació de la secció monegasca.

A aquesta conferència van participar els presidents de 17 seccions: Andorra, Armènia, Bèlgica, Bulgària, Catalunya, França, Geòrgia, Grècia, Jura, Lituània, Luxemburg, Macedònia del Nord, Romania, Suïssa, Valais, Vall d'Aosta, Vaud i Mònaco. La secció del Principat d'Andorra va estar representada pel seu president, el Sr. Carles Sánchez Rodríguez (Grup Parlamentari Socialdemòcrata).

La sessió va ser inaugurada pel Sr. Stéphane Valeri, President del “*Conseil National*”, pel Sr. Jean-Charles Luperto, cap de la Missió Europa de l'APF així com, per les Sres. Isabelle Berro-Amadei, “*conseiller du Gouvernement-Ministre des Relations Extérieures et de la Coopération*” i Michèle Dittlot, presidenta de la Secció monegasca.

Seguidament, els participants van abordar mecanismes de promoció de la francofonia. En aquest sentit, el Sr. M. Thomas Fouilleron, Director dels arxius i de la biblioteca del Palau Príncep, va presentar l'històric “*De les aliances estratègiques a la francofonia. Mònaco i de França (Sègle XV-XX)*”. Tanmateix, el Sr. Jean-Yves Giraudon, President de l'Aliança Francesa de Mònaco, també va incidir sobre les funcions i el funcionament del Centre Mediterrani d'Estudis Francesos (C.M.E.F).

La segona part dels treballs es va centrar sobre la situació a Ucraïna presentada per la Sra. Lesya Vasylenko i la Sra. Alona Shkrum, parlamentàries ucraïneses de la Rada així com, pel Sr. Rouslan Stefantchouk, president de la Rada. Les seccions presents, entre elles l'Andorrana que va incidir sobre el contingut de la Llei 5/2022, del 3 de març, d'aplicació de sancions internacionals actualment en vigor, van condemnar fermament l'atac bèl·lic de la Federació Russa contra la República d'Ucraïna i van fer una crida conjunta a la pau i al diàleg, demanant l'aturada immediata de la guerra per posar fi a tant sofriment i dolor.

Tanmateix, representants de l'Associació "Vent d'Est" van exposar via videoconferència l'estat de la situació sobre l'arribada de refugiats ucraïnesos a Moldàvia.

Finalment, es van abordar els programes d'accions de cooperació de l'APF Regió Europa i es va acordar que la XXXIV Assemblea regional Europa es celebrarà l'any 2022 a Barcelona (Catalunya).

III. 47ª SESSIÓ ANUAL ASSEMBLEA GENERAL DE L'APF

5-9 de juliol, Kigali (Rwanda)

1. CRÒNICA DE LA 47ª SESSIÓ DE L'ASSEMBLEA GENERAL DE L'APF

La secció andorrana de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) encapçalada pel Sr. Carles Sánchez (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) i integrada pel Sr. Marc Magallon (Grup Parlamentari Independent) ha participat a la 47a Sessió de l'Assemblea parlamentària de la Francofonia (APF) que ha tingut lloc a Kigali (Ruanda), dels dies 5 al 9 de juliol de 2022.

A més de la secció andorrana, també hi han estat presents a aquesta sessió uns 200 parlamentaris procedents de les quatre regions de l'APF. Actualment, hi ha quatre regions que s'organitzen en Assemblees regionals: Àfrica, Amèrica, Àsia - Oceà Pacífic i Europa.

En el decurs de la sessió anual de l'APF van reunir-se les Xarxes de dones i joves parlamentaris, les quatre Comissions de treball i l'Assemblea General de l'APF.

La **Xarxa de dones parlamentàries** de l'APF, va treballar sobre diferents temes, entre els quals: la inclusió de les dones en les discussions sobre el clima, la política marc per prevenir i lluitar contra l'assetjament als parlaments francòfons i l'apoderament econòmic de les dones francòfones.

La **Xarxa de joves parlamentaris** de l'APF, a la qual va assistir el Sr. Carles Sánchez, va centrar-se sobre la participació dels joves en la vida parlamentària.

La **Comissió política**, on va participar el Sr. Marc Magallon, va tractar les competències i l'actuació dels parlaments en situacions d'emergència, així com l'impacte de la intel·ligència artificial en els drets humans, l'estat de dret i la democràcia.

La **Comissió de l'educació, de la comunicació i dels afers culturals**, va treballar sobre la situació i les solucions diferenciades per gènere.

La **Comissió de cooperació i desenvolupament**, va tractar el desenvolupament sostenible en les zones rurals.

La **Comissió d'afers parlamentaris**, on també va participar el Sr. Carles Sánchez, va analitzar les competències i l'actuació dels parlaments en cas d'emergència, la transparència dels parlaments i l'apropament de les institucions a la població.

La **cerimònia d'obertura de la sessió plenària de l'APF** va comptar amb la intervenció de la Sra. Donatille Mukabalisa, Presidenta de la Cambra de diputats de Ruanda, el Sr. Adama Bictogo, President en funcions de l'APF durant aquesta sessió, i el Dr. Édouard Ngirente, Primer ministre de Ruanda. Després de retre homenatge a qui fou President de l'APF, Sr. Amadou Soumahoro i una vegada l'ordre del dia acceptat i la composició del *Bureau* renovada, es va aprovar la demanda d'adhesió com a membre associat de Montenegro, així com la demanda de canvi en l'estatus de Kosovo, que esdevingué membre associat després d'haver estat membre observador.

Durant l'**Assemblea General plenària** es van presentar i analitzar l'informe d'activitat de l'APF del Sr. Bruno Fuchs, secretari general parlamentari, que substitueix al que fins ara havia realitzat aquesta tasca, Sr. Jacques Krabal, així com l'informe financer del tresorer de l'APF, Sr. Mars Di Bartolomeo.

També va tenir lloc la presentació de l'opinió de l'APF sobre el tema de la Cimera de la Francofonia: «*Connectivité dans la diversité: le numérique, vecteur de développement et de solidarité dans l'espace francophone*» i es van ratificar acords d'associació amb la Xarxa francòfona d'ètica i deontologia parlamentària (RFEDP), amb la Càtedra d'investigació en estudis parlamentaris de la Universitat de Luxemburg i amb l'Associació del notariat francòfon (ANF).

El debat general va centrar-se en aquesta edició en el tema «*Gouvernance mondiale: le rôle des parlements pour une paix durable*». En el torn d'intervencions, el President de la secció andorrana a l'APF, Sr. Carles Sánchez, va destacar que “la contribució dels parlaments a la consolidació d'una pau durable forma part de les seves responsabilitats diàries i que, com a representants del poble, els parlaments estan ben situats per gestionar les crisis socials, prevenir conflictes violents i establir una pau duradora”.

Altrament, el Sr. Innocent Nkurunziza, senador de Ruanda, va presentar un exposat sobre la Resiliència a Ruanda en matèria de transformació socioeconòmica, i la Sra. Louise Mushikiwabo, secretària general de la Francofonia, es va dirigir als parlamentaris, per seguidament respondre a les preguntes que aquests li van adreçar. Acte seguit, es van presentar els informes dels encarregats de missió regionals i es van aprovar els projectes de resolució adoptats en les diferents comissions i xarxes, respectivament.

De la mateixa manera es van aprovar les modificacions proposades al Premi Geoffrey-Dieudonné, premi que s'atorga a un funcionari parlamentari de la regió francòfona que hagi particularment contribuït en la promoció de la Francofonia.

Finalment, es va designar al Sr. Francis Drouin (Canadà) com a nou President de l'Assemblea parlamentària de la Francofonia

2. RESOLUCIONS ADOPTADES

2.1. Resolucions adoptades a proposta de la Xarxa de dones parlamentàries

2.1.1. *« Déclaration sur la prise en compte des femmes dans les discussions climatiques »*

2.1.2. *« Résolution sur la politique-cadre afin de prévenir et lutter contre le harcèlement au sein des parlements francophones »*

2.1.3. *« Résolution sur l'autonomisation économique des femmes francophones »*

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

2.2. Resolucions adoptades a proposta de la Xarxa dels joves parlamentaris

2.2.1. *« Résolution sur la participation des jeunes à la vie parlementaire »*

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

2.3. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió Política

2.3.1. *« Résolution présentée conjointement par la Commission des affaires parlementaires et la Commission politique sur les compétences et l'action des parlements en situation d'urgence »*

2.3.2. *« Résolution sur l'impact de l'intelligence artificielle sur les droits humains, l'État de droit et la démocratie »*

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

2.4. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió de la Cooperació i del Desenvolupament

2.4.1. *« Résolution sur la vitalité des territoires ruraux : témoignages de la Francophonie pour un développement rural durable »*

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

2.5. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió d'Educació, Comunicació i Afers Culturals

2.5.1. *« Résolution sur le décrochage scolaire dans la Francophonie : la situation et les solutions différenciées selon les sexes »*

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

2.6. Resolucions adoptades a proposta de la Comissió d'Afers Parlamentaris

2.6.1. *« Résolution présentée conjointement par la Commission des affaires parlementaires et la Commission politique sur les compétences et l'action des parlements en situation d'urgence »*

2.6.2. « Résolution sur l'ouverture des parlements: pour un rapprochement des institutions et des populations»

<http://apf.francophonie.org/-47e-Session-.html>

3. INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DE LA SECCIÓ ANDORRANA EN EL DEBAT GENERAL

« Monsieur le Président de l'Assemblée Parlementaire de la Francophonie, Madame la Présidente de la chambre des députés du Rwanda, Monsieur la Président de la chambre des sénateurs du Rwanda, Monsieur le Secrétaire General Parlementaire, Monsieur le Chargé de Mission Europe, chers collègues,

D'abord, je tiens à remercier les autorités et la Section du Rwanda pour l'accueil que vous nous avez réservé ainsi que pour l'organisation de cette 47e Session de l'APF à Kigali. Toutefois, permettez-moi aussi de remercier le secrétariat de l'APF pour son travail dévoué sans lequel nous ne pourrions accomplir nos travaux.

Les parlements nationaux ont un rôle et une responsabilité à exercer en ce qui concerne les stratégies et plans nationaux ainsi que le renforcement de la transparence et de l'application du principe de responsabilité aux échelons national et mondial.

Nos parlements incarnent la démocratie. C'est l'institution centrale par laquelle la volonté du peuple s'exprime. Delà l'étymologie du mot parlement lui-même venant du latin lithurgique parabolare, parler par parabole. Il s'agit donc de "l'endroit où l'on parle" où les lois sont adoptées et à qui le gouvernement rend des comptes. Toutefois, les parlements établissent également un lien entre les ordres du jour internationaux et nationaux, en veillant à ce que les gouvernements mettent en œuvre les traités et accords internationaux auxquels ils adhèrent.

Ainsi, en tant que représentants élus de leurs citoyens, nous les parlementaires nous avons un rôle essentiel à jouer dans la conduite de l'Agenda 2030 axé sur l'être humain, reflétant et répondant aux différents besoins du peuple. Sans une paix durable allant au-delà de la simple absence de violence et incluant le respect des droits de la personne et de l'État de droit, les résultats en faveur d'une coopération multilatérale qui unisse tous nos États se verra anéantit.

La paix est essentielle à l'avenir de la planète et de l'humanité. Ce point de vue est mis en avant par l'ODD 16 qui vise, entre autres, à bâtir des sociétés pacifiques et à promouvoir la prospérité et le bien-être des individus dans un esprit de recherche d'un monde dans lequel « tous les êtres humains puissent réaliser leur potentiel dans la dignité et l'égalité ».

Saisissons toutes les occasions de redessiner et d'assurer notre avenir commun, menons une action ambitieuse et plaçons la dignité et les droits humains au cœur de nos travaux. La contribution des parlements à la consolidation d'une paix durable fait partie de leurs

responsabilités quotidiennes. En tant que représentants du peuple, les parlements sont bien placés pour gérer les crises sociales, prévenir les conflits violents et établir une paix durable. Cette journée se veut l'occasion de valoriser le rôle des parlements, mais également de faire le point sur les défis auxquels ils sont confrontés.

Je ne voudrais pas terminer mon intervention sans mettre en lumière la devise de l'écu du drapeau andorran « *Virtus Unita Fortior* », la vertu est plus forte unie. Une devise qui a présidé au cheminement pacifique de mon pays pendant plus de sept cents ans d'histoire et que je souhaite qu'elle demeure pleinement vivante et qu'elle inspire les actes qu'en tant que membres de l'APF nous devons mener, ensemble, afin que nos parlements, pierre angulaire des démocraties opérationnelles, soient forts, transparents, responsables et représentatifs afin de contribuer à la consolidation d'une paix durable ainsi qu'à une coopération internationale à l'échelle de la planète.

Je vous remercie de votre attention. »

IV. 34ª SESSIÓ DE L'ASSEMBLEA REGIONAL EUROPA DE L'APF

23-26 d'octubre, Barcelona

1. INTRODUCCIÓ

A invitació de la Presidenta del Parlament de Catalunya, la XXXIV^a Sessió de l'Assemblea Regional Europa va celebrar-se a Barcelona del 23 al 26 d'octubre del 2022. La secció andorrana presidida pel Sr. Carles Sánchez (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) i integrada pels Srs. Raül Ferré (Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos) i Marc Magallón (Grup Parlamentari Independent) va participar en aquesta reunió juntament amb representants d'altres 18 seccions vingudes d'arreu d'Europa.

L'Assemblea Regional Europa 2022 va tenir com a tema central: “Els parlaments i els drets humans”, i va comptar amb la presentació de diverses ponències que van tractar els temes des de diferents perspectives.

Així mateix, aprofitant aquesta trobada, va tenir lloc, com és habitual, una Conferència de Presidents de la Regió Europa on es van tractar assumptes interns de la Regió.

Les Assemblees regionals són responsables de la implementació dels objectius de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) en el context específic de les regions. Actualment hi ha quatre regions que s'organitzen en Assemblees regionals: Àfrica, Amèrica, Àsia - Oceà Pacífic i Europa. Aquestes assemblees són també un lloc de debat, on les conclusions adoptades i les recomanacions proposades són comunicades tant al *Bureau* com a l'Assemblea plenària pels representants regionals o encarregats de missió i pel secretari general parlamentari.

2. CRÒNICA DE LA 34ª SESSIÓ DE L'ASSEMBLEA REGIONAL EUROPA DE L'APF

2.1. Reunió de la Conferència de Presidents de la Regió Europa i de l'Assemblea Regional Europa 2022

La sessió va debutar amb una reunió de la Conferència de presidents de la Regió Europa a la qual va assistir el Sr. Carles Sánchez i en la que, entre altres qüestions, es va adoptar l'ordre del dia de l'Assemblea Regional, es va determinar les properes reunions de l'Assemblea i de la Conferència, es va informar sobre el programa d'accions de cooperació en favor de diverses associacions d'ajuda als refugiats ucraïnesos, es va presentar una carta de la secció d'Armènia sobre el conflicte amb Azerbaidjan i, finalment, es va assenyalar la demanda del Parlament d'Ucraïna per formar part de l'APF.

Seguidament va debutar la sessió de l'Assemblea Regional Europa amb les paraules de benvinguda de la Sra. Alba Vergés, primera vicepresidenta del Parlament de Catalunya, i amb les intervencions dels Srs. Jean-Charles Luperto, encarregat de la missió Europa de l'APF, Bruno Fuchs, secretari general parlamentari de l'APF, i Duarte Pacheco, president de la Unió Interparlamentària (UIP).

Els treballs de l'Assemblea Regional Europa, centrats en el tema "Els parlaments i els drets humans", es van dividir en tres panells, cadascun dels quals va comptar amb la participació de diferents experts que van permetre establir un debat enriquidor amb els parlamentaris presents.

Els tres panells, citats anteriorment, van ser els següents:

- **Panell 1: La cooperació interparlamentària, una eina de la defensa dels drets humans.**

La Sra. Meritxell Serret, Ministra d'Acció Exterior i de la Unió Europea del Govern de la Generalitat de Catalunya, i els Srs. Damien Cottier, President de la Comissió d'Affers jurídics i dels drets humans de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (APCE), i Duarte Pacheco, President de la Unió Interparlamentària (UIP), van ser els encarregats d'obrir el debat d'aquest panell.

- **Panell 2: La protecció dels drets humans dels parlamentaris.**

Aquest panell va comptar amb la participació dels Srs. Josep Casadevall, ex-jutge i ex-vicepresident del Tribunal europeu dels drets humans, i Frédéric Bouhon, professor d'universitat especialista en dret parlamentari i drets humans.

- **Panell 3: Els drets a la llibertat d'expressió i de reunió dels parlamentaris.**

Aquest panell va comptar amb les intervencions del Sr. Samuel Cogolati, Vicepresident del Comitè de drets humans dels parlamentaris de la Unió Interparlamentària (UIP), i

David Bondia, ex-président de l'Institut de droits humains de Catalunya.

El Sr. Carles Sánchez va prendre la paraula en aquest panell destacant que *“la Région Europe de l'APF doit être un modèle efficace soutenant des valeurs et des libertés qui donnent au citoyens la dignité et les droits dont ils ont besoin. Et il faut le faire sous un modèle évolutif, de défense des droits, en élargissant sa portée et sa capacité.”*

Abans de concloure amb els treballs de la sessió, també es van adreçar a l'hemicicle els Srs. Stéphane Sarrazin, encarregat de la missió Amèrica de l'APF, i Dah Sansan, encarregat de la missió Àfrica de l'APF.

2.2. Intervenció del President de la Secció d'Andorra en el tercer panell del debat general

«M. Hble. Sra. Vicepresidenta primera del Parlament de Catalunya, Monsieur le Chargé de mission Europe, Monsieur le Secrétaire général parlementaire, Chères et chers collègues,

Avant d'entrer en matière, je souhaiterais remercier, au nom du Conseil Général de la Principauté d'Andorre, l'invitation qui nous a été adressée pour prendre part dans cette Assemblée Régionale Europe de la Francophonie, afin de réfléchir sur l'importante tâche à mener par nos parlements en vue d'un renforcement de la démocratie et des droits de l'homme.

Comme vous le savez déjà, le parlement est un élément essentiel de la démocratie représentative. Une démocratie que, pour son bon déroulement, exige un processus d'élections libres et justes s'appuyant sur la liberté d'expression et d'association, ainsi que le transfert sans violence du pouvoir entre les gouvernements qui se succèdent. Ces bonnes pratiques garantissent le maintien de la primauté du droit et la protection des droits de l'homme, surtout les droits civils et politiques.

Les parlements, en tant qu'institutions centrales de la démocratie, matérialisent la volonté du peuple dans le gouvernement de la nation. Les parlements nationaux sont bien placés pour exercer cette responsabilité car ils ont trois fonctions essentielles: représenter, légiférer et contrôler.

En tant qu'organisme élu qui représente la société dans toute sa diversité, le pouvoir législatif est responsable de concilier les attentes et les intérêts des citoyens à travers les atouts démocratiques du dialogue, de la représentation et de la participation. Par leurs fonctions législatives et de contrôle, les parlements nationaux sont, tout à fait, des garants des droits de l'homme. Ils n'ont pas seulement le rôle de vérifier dans quelle mesure le pouvoir exécutif respecte ces droits, mais en plus ils doivent exercer un contrôle parlementaire persévérant dans ce domaine, en faisant pression par la voie institutionnelle

et en adoptant toutes les initiatives législatives nécessaires pour donner du contenu et de la forme aux droits de l'homme et à son respect.

La défense des droits de l'homme est plus qu'une obligation pour nous les parlementaires, c'est une opportunité. Lorsque nous interprétons et appliquons les droits de l'homme dans notre propre cadre national, nous contribuons à l'élaboration d'une conception commune de la signification et de la portée de ces droits.

En outre, les textes de loi et les démarches politiques qui ont été conçues après un examen éclairé et consciencieux de leurs implications sur les droits de l'homme ont plus de chances de surmonter un contrôle juridictionnel ultérieur.

Droits de l'homme, démocratie et État de droit: il n'existe pas une interaction étatique, sinon tout à fait dynamique, et aussi accumulative des expériences, qui démontre la force et la cohérence du modèle. Par conséquent, si nous continuons à agir de la sorte en instaurant les changements nécessaires, nous continuerons à faire la différence dans la vie des populations de nos pays. La Région Europe de l'APF doit être un modèle efficace soutenant des valeurs et des libertés qui donnent au citoyens la dignité et les droits dont ils ont besoin. Et il faut le faire sous un modèle évolutif, de défense des droits, en élargissant sa portée et sa capacité.

J'invite donc les parlements à saisir les opportunités qui s'ouvrent à eux afin de libérer ce potentiel et devenir ainsi de véritables et efficaces garants des droits de l'homme et de la démocratie pour améliorer de façon importante le bien-être de nos citoyens, les aider à s'exprimer librement, et faire en sorte que l'économie prospère et que la sécurité soit assurée au sein de cet espace francophone qui nous unit.

Je vous remercie pour votre attention.»